

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Iurie Diaconu, Vladimir Timofti,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Elena Bogdan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2012, în cauza penală în privința lui

Ciobanu Ion Gavril, născut la 04 martie 1968, originar s. Milești r-l Nisporeni, domiciliat în or. Ungheni str. Fîntînilor 62.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Examinat în prima instanță: 06.12.2011-13.07.2012
2. Examinat în instanța de apel: 16.08.2012-19.12.2012
3. Examinat în instanța de recurs: 04.03.2013-28.05.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Sergiu Crijanovschi, avocatul Grițco Andrei și partea vătămată Solomud Valeriu, care s-au pronunțat pentru admiterea recursului în sensul în care a fost declarat.

Avocatul Vasile Mînăscurtă și inculpatul Ion Ciobanu, s-au pronunțat pentru respingerea recursului.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 13 iulie 2012, Ciobanu I.G. a fost achitat de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 193 Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

2. Ciobanu I.G., de către organele de urmărire penală a fost învinuit de faptul, că în perioada anului 2006, fiind proprietarul terenului amplasat pe str. Fîntînilor, 62 din or. Ungheni, urmărind scopul ocupării în parte, fără drept, a unui imobil, aflat în posesia altuia, prin distrugerea și strămutarea gardului din plasă metalică, care despărțea terenurile gospodăriei sale cu cea a vecinului Solomud V., precum și prin construcția unor anexe la casă, a ocupat o porțiune de 0,0021 ha din terenul vecinului său Solomud V., fapt prin care a comis o tulburare de posesie, acțiunile lui fiind încadrate în baza art. 193 Cod penal.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procurorul Anatol Gîrbu, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Ciobanu I.G. să fie condamnat în baza art. 193 Cod penal la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, invocînd că instanța de fond:

- nu a luat în considerație actele de constatare din 28.09.2010 și din 03.11.2011, schema bunului imobil în cauză;

- a pus la baza sentinței declarațiile martorului Carabcevschi I. date în instanță, care diferă de cele date la etapa urmăririi penale;

- a ignorat procesul-verbal de verificare a declarațiilor martorului Sărătură G. la fața locului;

- eronat a indicat prevederile art. 390 Cod contravențional.

3.1 Partea vătămată Solomud V., de asemenea a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciobanu I.G. să fie condamnat în baza art. 193 Cod penal, invocând că vinovăția inculpatului este confirmată prin actele de constatare pe teren la modificarea planului cadastral și/sau geometric din 28.09.2010 și 03.11.2011, schema bunului mobil nr. cadastral 9201101117, declarațiile martorilor Colța I. și Bantiuc V., instanța de fond nu a apreciat că partea vătămată nu a dat acordul la ridicare a anexei, sentința este bazată în exclusivitate pe declarațiile inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2012, au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de apel, verificând suplimentar declarațiile inculpatului, părții vătămate, martorilor Solomud I., Colța I., Carapcevschi I., precum și probele scrise prezentate de procuror, a conchis că instanța de fond întemeiat a reținut nevinovăția inculpatului în fapta imputată.

Instanța de apel, împărtășind opinia instanței de fond, a conchis insuficiența probelor aduse în favoarea condamnării inculpatului, unele din ele și anume: actul de constatare pe teren la modificarea planului cadastral și/sau geometric din 28.09.2010 și din 03.11.2011, urmînd a fi recunoscute inadmisibile, deoarece ele nu numai că au fost întocmite în afara procesului penal, ci și cu nerespectarea drepturilor părților aflate în conflict.

În aceea ordine de idei instanța de apel a constatat, că în corespundere cu art. 19 și 66 alin. (2) pct. 1), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 6 pct. 3 al Convenției, art. 8 din DUDO, art. 20 din Constituție, în cazul în care, persoana nu este informată corect cu privire la învinuirea înaintată, ea este lipsită de dreptul de ași asigura o apărare eficientă, fiind afectate grav principiile generale a procesului penal.

Cît privește celelalte probe materiale scrise, prezentate de către acuzator în susținerea învinuirii formulată inculpatului, cum ar fi procesul-verbal de cercetare la fața locului cu planșele fotografice, procesul-verbal de verificare a declarațiilor martorului Sărătură G. la fața locului și confruntarea dintre inculpat și victimă, nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare în timp ce nu se află în coroborare cu restul probelor administrate în cauză.

Respingînd argumentul acuzării referitor la pretinsa apreciere incorectă de către instanța de fond a declarațiilor martorului Carabcevschi I. și Sărătură G., instanța de apel a menționat, că instanța de fond corect a statuat că la baza sentinței adoptate au fost puse declarațiile făcute de martori în cadrul ședinței de judecată, la interogarea cărora au avut acces în egală măsură toți participanții procesului penal, vis-a-vis de care martorul Carabcevschi I. a declarat că nu i-a fost comunicat

conținutul interogatoriului său, fiind amenințat cu pornirea urmăririi penale în privința lui. Cît privește declarațiile lui Sărătură G., care în opinia acuzării le-a modificat, ele ar putea fi verificate în coroborare cu alte probe pertinente, dacă acestea ar fi existat în cauză.

Și în final, argumentul referitor la aprecierea incorectă de către instanța de fond a dispozițiilor art. 390 Cod contravențional, la fel nu a fost admis de către instanța de apel, ori prin probele administrate în respectiva cauză, instanța corect a concluzionat, că hotarul dintre cele două gospodării, n-a fost trecut de către inculpat, construcțiile fiind ridicate pe teritoriul său prin înlăturarea gardului și cu acordul tacit al vecinului Solomud V., care nu a obiectat timp îndelungat asupra acestor acțiuni. Ba dimpotrivă, din declarațiile lui Corobcevschi I. rezultă, că Solomud V. nu numai că a participat nemijlocit la demolarea gardului, ci a și venit cu propuneri utile în timpul efectuării lucrărilor de construcție a anexelor.

5. Împotriva acestei decizii a declarat recurs procurorul Elena Bogdan, care a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării, invocînd temeiul de casare prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, criticînd decizia sub următoarele aspecte: instanța de apel a dat o apreciere eronată declarațiilor părții vătămate, martorilor Solomud I., Sărătură G., Bantiuc V. și la baza hotărîrii au fost puse numai declarațiile inculpatului și martorului Carapcevshi I.

6. Judecînd recursul în raport cu actele cauzei și analizînd legalitatea și temeinicia hotărîrii recurate Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că recursul declarat urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Astfel, procurorul fiind în drept să declare recurs ordinar, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărîrilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Esențial de arătat este și că, în conformitate cu prevederile art. 232 Cod de procedură penală, (1) actul depus în cadrul termenului prevăzut de lege la administrația locului de detenție, la unitatea militară, la administrația instituției medicale sau la oficiul poștal prin scrisoare recomandată este considerat ca făcut în termen. Înregistrarea sau confirmarea făcută de către administrația locului de detenție, a unității militare sau a instituției medicale pe actul depus, precum și recipisa oficiului poștal despre actul primit pe actul depus, servesc drept dovadă a datei depunerii actului. (2) Cu excepția termenului prevăzut pentru căile de atac, actul efectuat de procuror se consideră ca depus în termen dacă data la care a fost

trecut în registrul de ieșire a actelor se încadrează în termenul cerut de lege pentru efectuarea actului.

Reieșind din materialele cauzei, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 19 decembrie 2012, participanților la proces printre care era și procurorul Elena Bogdan, instanța de apel le-a adus la cunoștință despre faptul că la 26 decembrie 2012 va fi pronunțată decizia motivată (f.d. 225).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 26 decembrie 2012 (f.d. 238), deși despre data pronunțării deciziei motivate părților li s-a adus la cunoștință, dar la pronunțare nu s-au prezentat, printre care și acuzatorul de stat. Însă, neprezentarea acuzatorului de stat, în opinia instanței de recurs, nu-l îndreptățește la depunerea recursului mai târziu.

Totodată, potrivit datei de pe ștampila de înregistrare a recursului ordinar a Curții Supreme de Justiție cu nr. de intrare 583 (f.d.257), recursul declarat de către procurorul Elena Bogdan a fost depus la 29 ianuarie 2013.

Prin urmare, față de cele mai sus precizate, invocând doctrina și practica judiciară, Colegiul lărgit reține că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

În cazul atacării hotărârilor judecătorești de către procuror cu apel, recurs, recurs ordinar sau recurs în anulare, momentul depunerii acestor contestații se consideră data la care a fost trecut în registrul de intrare a actelor în cancelarie instanței de judecată.

Această concluzie este în concordanță cu explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 19) al Hotărârii din 24.12.2012, nr. 12 – „Cu privire la unele chestiuni ce vizează participarea procurorului la judecarea cauzei penale”, conform cărora, în sensul alin. (2) art. 232 Cod de procedură penală, modalitatea depunerii apelului, recursului pentru procuror, diferă de cea exercitată de celelalte părți în proces, care pot depune actul procedural inclusiv la oficiul poștal prin scrisoare recomandată, însă pentru procuror se va lua în considerație data la care apelul sau recursul a fost trecut în registrul de intrare a actelor instanței de judecată și nu în registrul de ieșire a actelor procuraturii sau data expedierii de la oficiul poștal.

Revenind la cauza penală ce face obiectul recursului, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către procuror a expirat la sfârșitul zilei de 28 ianuarie 2013, iar motive care ar fi oferit temei de a considera că recursul a fost depus în termen nu sunt, mai mult ca atât, acuzatorul de stat nici nu a argumentat depunerea lui peste termen, prin urmare, recursul referitor la aspectele de procedură se consideră neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Elena Bogdan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2012, în cauza penală în privința lui **Ciobanu Ion Gavril**, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată în ședința publică la 18 iunie 2013, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nicolae Gordilă

Ghenadie Nicolaev

Iurie Diaconu

Vladimir Timofti

Președinte:

(semnătură)

Petru Ursache

Judecători:

(semnătură)

Nicolae Gordilă

(semnătură)

Ghenadie Nicolaev

(semnătură)

Iurie Diaconu

(semnătură)

Vladimir Timofti

Copia corespunde originalului

Judecător:

Nicolae Gordilă